

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŞA LIBERTĂTEI BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Retru strălucităte 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţlu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Aventura populară?

În unul din ultimii săi numeri oficiosul averescan, vorbind de guvernul care va urma celui de azi, vrea să ajungă la concluzia, că singurul partid chemat să ia puterea este cel al d-lui Averescu.

Dându-şi însă seama de ura şi dispreţul de care „partidul poporului” se bucură din partea poporului, aducându-şi aminte de dezastrul economic în care guvernarea averescană a împins ţara, şi bine ştiind că tocmai din această cauză sufragiul poporului n-a lăsat nici măcar un singur averescan să se strecoare în Parlament cu ocazia ultimelor alegeri parlamentare, — oficiosul averescan se lasă a recunoaşte popularitatea de care se bucură partidul naţional-ţărănesc.

Pentru ca să-şi arate însă ura cu care priveşte o cărmuire a acestui partid, n-o mai numeşte guvernare ci-i spune „aventură”, căreia îi dă însă epitetul de „populară”.

Aşadar „aventură populară”. Şi se opune cu toată puterea contra unei astfel de zise „aventuri a poporului”, susţinând că până când ţara ar ajunge să fie silită a primi o astfel de conducere, mai dispune încă de bărbaţi, cari să-şi arate capacitatea de a o conduce aşa cum trebuie.

Natural, cei chemaţi sunt d-nii Averescu şi Goga.

Dar oare n-am trece cu vederea pe doi din cei mai mari aventurieri politici ai ţării noastre, dacă din şirul acestora am uita să amintim pe fostul general şi fostul „cântăreţ”.

Prima şi mai ales a doua guvernare averescană i-a consacrat doară pe amândoi, ridicându-i la rangul de primii aventurieri ai anarhizării Ţării româneşti. Una din cele mai nefaste guvernări a acestei ţări este aceea, care prin trădarea tovarăşilor de luptă şi prin sărutarea picioarelor celor ce i-au sculpat şi i-au palmuit, şi-a primit firmanul de venire la putere din mâinile decedatului Ionel I. C. Brătianu. Prin alianţă cu ungurii şi cu saşii şi-au asigurat apoi reuşita în alegerile stropite cu sângele Românilor baljocurişi, pentru ca să-şi confunde guvernarea cu pătrunderea tâlhărilor în bunul şi avutul ţării.

În jurul „fripturei” lihniţii politici au început horă nebună cinstindu-se cu plosca „mustului care fierbe”, avutul ţării a fost transformat în „Comori sadoveneşti”, iar jaful şi fărâdelegea au infectat atât de cumplit viaţa încât comenzile uriaşe de siringi îngroziseră ţara întreagă.

Şi în aceeaşi atmosferă infectată de păcate, a decurs binecuvântata fericire averescană până în ziua când uruitul unei cărămizi căzute din senin a vestit în lung şi latul ţării că nenorocitul guvern averescan nu mai este.

Se poate deci o aventură mai

mare decât această guvernare? Iar dacă eroii ei au fost generalul Don Quisotte şi poetul-Castelan împreună cu câţiva al lor, pentru interesele cărora a suferit şi a fost jefuită o ţară întreagă, — penru-ce nu ar avea dreptul şi acea ţară la o „aventură” prin care să pună capăt nelegiurii celor ce se cred în ea stăpâni codrului?

Căci acesta ar fi rostul şi chemarea guvernării Partidului naţional-ţărănesc, pe care „Îndreptarea” o numeşte „aventură populară”!!!

Alegerile judeţene din Suceava, venite după cele dela Prahova, dovedesc din nou că mijloacele electorale de corupţie şi teroare, folosite de liberali nu mai prind. Conştiinţa poporului a crescut în raport cu ura ce o poartă liberalilor, aşa că teroarea administraţiei se simte tot mai slabă şi mai fără efect.

La alegerile pentru consiliul judeţean din Suceava Bucovinei, lista guvernului a rămas în minoritate faţă de cea a partidului naţional-ţărănesc.

După ultimele informaţii, naţional-ţărăniştii au intrunit 5400 voturi, liberalii 5300, iar lupiştii şi averescanii 3800 voturi.

S'a proclamat, în consecinţă balotaj.

Vizita d-lui Iuliu Maniu în Basarabia

D-l Iuliu Maniu, preşedintele P. N. Ţ. a ţinut să viziteze în ultimele săptămâni mai multe ţinuturi ale ţării, pentru a lua contact cu preşedinţii organizaţiilor judeţene şi cu alţi fruntaşi ai partidului.

În ziua de 19 Oct. a. c. d-l Maniu a sosit cu automobilul la Chişinău, luând contact cu d-nii Pan. Halippa şi Pelivan. Întru cât unele dintre regiunile informatate, pe cari d-l Maniu vrea să le viziteze, se găsesc în zona stării de asediu, d-sa a cerut, prin secretarul partidului naţional-ţărănesc de aci, permisul de liber parcurs dela comandamentul militar.

La început, generalul-comandant a refuzat eliberarea permisului, iar apoi cu mare greutate a încuviinţat cererea, însă a cerut să fie specificată ruta.

D-l Maniu a arătat, prin secretarul partidului naţional-ţărănesc din localitate, că merge la Orhei şi Soroca şi se întoarce apoi la Chişinău, de unde va pleca prin judeţele Tighina, Cetatea Albă, Ismail şi Cahul. După cum suntem informaţi, cu prilejul întrevederilor cu fruntaşii politici naţional-ţărănişti d-l Maniu a comunicat unele instrucţiuni extrem de importante. Între altele, d-sa a informat pe conducătorii locali ai partidului naţional-ţărănesc că, în cursul săptămânii viitoare, conducerea centrală a partidului va lansa un manifest către ţară, care va

Tratatul între Ungaria şi România

Un schimb de telegrame.

Baronul Szterényi, şeful delegaţiei ungare, pentru negocierile în chestiunea optanţilor, a trimis d-lui Derussi, şeful delegaţiei române, telegrama următoare:

„Am aflat cu vie plăcere comunicarea guvernului român, privitoare la mandatul d-v. în sfacerea optanţilor. Am păstrat cea mai bună amintire vechilor noastre relaţiuni şi eforturilor comune pentru a întreprinde bune raporturi între cele două ţări ale noastre. Sper cu toată tăria că, cu bună voinţă reciprocă, vom reuşi a rezolva diferendul actual”.

D-l Derussi a răspuns:

„Cu cea mai vie satisfacţie primesc amabila telegramă a Excelenţei voastre. Amintirea relaţiilor noastre excelente de altă dată şi a activităţii noastre, comune în vederea menţinerii bunelor raporturi între ţările noastre, îmi este preţioasă. Binevoii a fi convins că mă voi inspira din această amintire la examinarea diferendului actual, în rezolvarea căruia mă bizui, la rândul meu, pe bunăvoinţa domniei voastre”.

cuprinde punctele esenţiale ale acţiunii definitive. Manifestul va fi redactat zilele acestea.

În legătură cu vizita d-lui Maniu în Basarabia, vizită ce are o deosebită semnificaţie pentru această provincie ce se zbate în ghiarele foametei şi ale teroarei administrative, d-l Pan. Halippa, deşi suferind, a făcut corespondentului ziarului „Adevărul” următoarele declaraţii:

Declaraţiile d-lui Pan. Halippa.

„Noi basarabeni suntem satisfăcuţi de vizita neaşteptată a d-lui Iuliu Maniu în Basarabia. Prezenţa d-sale în localitatea noastră e un indemn şi o încurajare pentru lupta de mâine, care trebuie să aducă libertăţile politice şi cetăţeneşti răpite de către guvernul oligarhic. D-l Maniu e exponentul şi simbolul acestei năzuinţi de mai bine a ţării întregi. Din cuvintele sale ne-am putut forma o idee cu privire la situaţia reală politică dela centru. Convingerea mea fermă e că liberalii nu vor guvernarea mai departe. Dacă nu vor pleca de bună voie, vor pleca gonii de masele cărora le-a ajuns cuşitul la os.

Încăpăţânarea nepatriotică a d-lui Vintilă Brătianu ne pune în situaţia de a întreprinde o acţiune de proporţii necunoscute încă în ţara aceasta.

„Demnitatea partidului nostru, dela care ţara întreagă aşteaptă

mântuirea, ne obligă să nu dăm îndărăt şi să ducem acţiunea noastră până la capăt. Partidul naţional-ţărănesc e avangarda acţiunii. Ţara întreagă vrea să scape de acest regim. Noi nu ne vom face decât datoria, făcându-ne ecoul străduinţelor de mai bine ale poporului român.

„La timpul oportun, basarabeni vor şi să-şi facă pe deplin datoria.

„E absurd să se mai creadă că un alt partid ar putea să ia puterea. Partidul averescan nu mai poate avea vre-un rol politic în această ţară.

„În ce priveşte născocirile tendenţioase ale averescanilor,

relative la acţiunea partidului nostru, ele sunt atât de absurde încât nici nu merită să fie discutate. În acţiunea sfântă pe care partidul naţional-ţărănesc o întreprinde, el nu putea fi scutit de delaţiunile agenţilor de siguranţă cu pretenţii de oameni politici.

„D-l Maniu se va convinge cu prilejul călătoriei sale prin Basarabia că organizaţiunile noastre sunt gata să-şi asculte porunca şi să-şi facă datoria.

Pilda Ardealului ne stă scrisă în faţă cu litere de foc şi noi vom şi să vedem că Basarabia nu e mai prejos”.

Cui se datoreşte stabilizarea

Interview cu Henri Béranger, fost raportor general la buget, ambasadorul Franţei la Washington şi autorul înţelegerii Mellon-Béranger în privinţa datoriilor Franţei către America.

Deoarece politica franceză s'a dezvoltat dela 1919 încoace în sensul politicii francului, este numai natural că francul a fost mereu obiectul unor controverse pasionate. De o parte am văzut ridicarea în slavă a asanării valutei, de alta acuzarea acelor, cari au dăunat-o în aparenţă. Dar şi ridicarea în slavă şi acuzarea sunt de fapt fără temei.

Fiecare tabără politică pentru realizarea scopurilor ei proprii, pentru un mai mare prestigiu, s'a străduit pentru reconstruirea ţării după o metodă proprie. Blocul naţional acuză cartelul stânger de faptul că lira s'a ridicat până la 240 fr. şi face responsabilă în timpul celei mai mari inflaţii caseria statului a fost goală. Cartelul stânger pe de altă parte reproşează Blocului naţional că a preferat politica împrumuturilor politice impozitelor.

Ar fi foarte greu ca în această ceartă asupra responsabilităţii să se descopere adevărul autor. Însă un lucru se poate afirma cu siguranţă şi anume că reproşurile unora sunt la fel de neîndreptăţite ca şi acuzările celorlalţi.

Dela încheierea armistiului finanţele franceze au fost aşa cum opinia publică franceză a permis să fie. Şi e necesară încă o mare doză de uitare pentru a se putea azi afirma că cineva ar fi procedat ieri altfel.

În primul rând aproape toţi au neglijat faptul că francul a încetat să aibă valoarea de 20 sous încă cu mult înainte de sfârşitul războiului. Numai puşini iniţiali au ştiut că valuta noastră a fost după anul 1916 menţinută artificial prin împrumuturi dela aliaţi. Aceşti iniţiali n'au vorbit despre acest lucru ca să nu demoralizeze armata şi restul populaţiei. De aceea chiar majoritatea francezilor îşi inchipue azi că francul a început să scadă abia după încheierea păcii.

Când după 1919 s'a ivit realitatea, când cuvântul „valută” a încetat să mai fie o ficţiune şi

au apărut imensele datorii ale Franţei, a intervenit a doua legendă „Germania va plăti”. Însă adevărul, mai cinstit decât legenda a fost aceea că Franţa şi-a aruncat asupra-şi 10 miliarde fr. noui dări şi a hotărât un împrumut de peste 200 miliarde, graţie căruia s'a salvat pe sine şi s'a recreat relativ în 1919—1924. A se reproşa Blocului naţional că a procedat astfel şi că după părerea lui nu se putea salva ţara prin impozite ci numai prin împrumut, e copilăros, deoarece ce ar fi făcut altul în locul lor?

La fel de copilăros este a se reproşa blocului stânger că s'a folosit de toate mijloacele extreme pentru a împlini obligaţiile ce le-a moştenit dela predecesorii săi. Datoria publică a înghiţit în 1924 aproape o jumătate din buget. Cum se putea salva bugetul fără noi dări de 20 miliarde fără asigurarea plăşilor Germaniei?

Poate oare surprinde că în aceste dificultăţi cari sunt cele mai mari în istoria Franţei în general francul a încercat oscilaţii violente înainte de a se ajunge la stabilizarea pe baza unei fracţiuni din valoarea lui aur dinainte de războiu? Trebuie să mulţumim pentru echilibrul bugetar şi pentru echilibrul balanţei comerciale uneia sau alteia dintre tabere, şi sforţărilor continue ale întregii Franţei, care pentru realizarea acestui scop a contribuit în toţi anii dela 1919 până la 1928 prin economie şi producţiune?

Dările noastre ajung în prezent la 60 miliarde, adică la 12 miliarde în aur pe când înainte de războiu am plătit abia 5 mli. De aci se poate vedea şi aprecia imensele sforţări ale Franţei în ultimii 9 ani. Aceste dări directe sau indirecte sunt plătite de întreaga Franţa fără deosebire de partid. Întregii ţări revine cinstea pentru salvarea echilibrului bugetar şi consolidarea finanţelor noastre. Acesta e adevărul, care are o mai mare valoare decât toate legendele.

Pe calea spinoasă, care duce

Banca „CETATEA“ Soc. pe Acțiuni.

BRAȘOV.

FONDATA 1910.

FILIALE: Rupea (Cohalm) Cluj, Odorheiu, Toplița-Română.
CREAȚIUNI: „Cetatea de Granit“ Tipografia „Minerva“ Hotel Transilvania Cinema Urania

RESURSE:

Capital social, Depuneri, Reescont, creditorii etc
LEI 150,000,000

Circulația din ultimul 1/2 an peste **Lei două miliarde.**

Banca „CETATEA“ Brașov și filialele sale fac următoarele operațiuni:

1. Primește depuneri spre fructificare și păstrare pe libel și în cont curent în condițiunile cele mai bune.
  2. Acordă împrumuturi de scont (cambii) și pe credite cambiale cu acoperire ipotecară.
  3. Face plăți americane și ordine de plată în orice parte a țării.
  4. Asigurări contra focului, pe viață, accidente etc.
  5. Informațiuni economice și financiare.
- A. Depuneți economiile pe creștere la Banca „CETATEA“ și filialele sale.
B. Cumpărați neapărat acțiuni dela Banca „CETATEA“ Brașov din ultima emisiune în curs.

BANCA „CETATEA“ S. A.
Direcțiunea Generală.

665 5—10

Cumpărare de ocazie

Casă solidă cu etaj,

6 camere de locuit, 1 cameră mansardă, baie, bucătărie, toate apartinențele, lumină electrică, apă, în oraș, situație admirabilă, cu grădina de circa 2400 metri pătrați (poate fi și parcelată) se vinde prin licitațiune publică benevolă **Marți la 30 Oct. a. c.**, ora 3 d. e., în biroul avocațial dr. Hermann Fabritius, Târgul Cailor Nr. 4, celui care oferă mei mult. Dacă licitația din 30 Oct. va rămâne fără rezultat, ea se va ține în mod irevocabil în 6 Nov. a. c., în acelaș local la ora 3 d. a. Condiții mai amănunțite în biroul avocațial amintit între orele 4—5 d. a.
946 1—3 Condiții de plată favorabile.

Deschidere de prăvălie

Avem onoare să aducem la cunoștința Onor. Public deschiderea prăvăliei

„JULIETA“

Magazin de haine pentru doamne STRADA VĂNII No. 5.

În urma experienței și cunoștințelor de ani de zile câștigate într-un salon de modă vienez de primul rang vom satisface cele mai fine gusturi. Intenția noastră: să aducem pe piață cele mai noi articole de modă, lucrate din material de prima calitate și după cel mai fin gust, cu prețuri solide. Dovadă marele nostru asortiment de

haine pentru dame, fetițe și copii, paltoane de lână și postav

Ne vom nuzi ca prin serviciu prompt și solid să câștigăm încrederea și mulțumirea Onor. Public.

Cu deosebită stimă:

„JULIETA“

Magazin de haine pentru dame.

800 9—10

Mica publicitate

De vânzare casele din Str. Valea Tei 1. Bs. constatătoare din 2 odăi și bucătărie: Curte mare, 3—3

De închiriat două apartamente din câte o cameră și bucătărie cu dependințele necesare. Str. de mijloc 139. 938 2—2

Cal negru 4 ani 172 cm înalț de vânzare. Gr. Szava Brașov, Str. Principele Carol 10. 943 1—1

AVIZ. Perzându-se permisul de conducere No. 5024 eliberat de Prefectura Poliției Brașov pe numele Gheorghe Tomas domiciliat în Brașov Pașionul CFR. No 2. îl declar de nul și fără nicio valoare în mâna oricui s'ar afla. 1—1

Fabrica destilăriei **TURDA S. A.**

Căutăm pentru angajare momentană contabilii români, absolvenți de școala comercială su perioadă sau Academie.

Se recere necondiționat cunoașterea perfectă a limbii germane eventual și maghiară.

Ofertele în cari se vor arăta preferințele de salariu, însoțite de copii certificatelor de studii și praxă se vor înainta Direcțiunei Fabriciei.
929 3—3 Direcțiunea.

Dolca sănătoasă în etate de 22 ani, constatată de medic pentru alăptarea unui copil—se recomandă la o familie bună Adresa: Fabrica de zahăr Bod. Economie. 940 1—1

Anunț de închiriere

Consiliul parohial al Bisericei Sft. Nicolae din Brașov-Schei închiriază pe cale de licitație publică cu oferte închise și verbal, locuința dela casele Bisericei din Piața Pîndului Nr. 3, care se va ține în ziua de 29 Octomvrie a. c., oara 5 p. m., în sala de ședințe a Consiliului, curtea Bisericei.

Condițiile de licitare se pot cunoaște în cancelaria Bisericei.

Consiliul parohial al Bisericei Sft. Nicolae, Brașov-Schei.
2—3

No. 334/1928.

Publicațiune de licitație

Aducem la cunoștința publică, că în urma cererei Sarolta Molnar repr. prin Eugeniu Kiss avocat din Brașov Str. Porții No. 49, în virtutea §-ului 306 din Cod. Civ. Comercial, pentru încasarea creanței de Lei 5850 se va vinde în licitație publică pe lângă intervenția noastră în dauna și detrimentul debitorilor întârziți, un armariu de sufragerie și diferite vase de porcelan.

Licitația se va ține în casa de sub No 5 a Străzii Roșilor în Brașov în ziua de 31 Octomvrie 1928 ora 3 după masă.

Prețul de strigare este 1000 și 3000 Lei însă lucrurile se vor vinde și sub acest preț de strigare.

Licitatorii vor depune o cautiune de 10% iar cumpărătorul adjudecat va plăti de îndată prețul de cumpărare împreună cu cheltuelii și taxa.
Brașov, la 22 Oct. 1928.

Dr. Ioan Crisan,
944 1—1 notar public.

Primăria comunei Satulung.

No. 1391/928.

Publicațiune

Se publică spre generala cunoștință, că comuna Satulung jud. Brașov, în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității a statului, închiriază pe 3 ani dela 1 Ianuarie, 1929 până la 31 Dec. 1931, prin licitație publică cu oferte închise, ce se va ține în ziua de 3 Dec. 1928 ora 9 a. m. în localul primăriei comunei, localurile pentru cămășii ale comunei. Prețul de estimăție la localul de sub No. c. 1008 Lei 40.000, iar pentru cel dela Valea-Șanțului Lei 20.000. Garanție provizorie 10%, dela suma oferită. Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunală.
Satulung, la 20 Oct. 1928.

Primar ss. Ioan Bucurenciu.
Secretar ss. Gheorghe Comșa.
945 1—1

Magazin nou!

Specialist de lacuri și vopsele!

Depozit de mobile de fier și bronz!

Mărfuri de la calitate!

Prețuri originale de fabrică!

O singură încercare vă convinge de soliditatea acestui magazin.

Cu sprijinul on. public,
L. KRAUSS
Brașov,
Str. Lungă 15.

917 1—2

nunța, cu freamătul ei de fericire, — ospățul se trecuse, — și acum mirii, desbrăcați de podoabele trecătoarelor lor străluciri, se refugiau spre culcușul lor nupțial, să bată în porțile ascunselor lăcașuri ale vieții, ca de acolo să isbucnească alte vieți, — din ei și de aiurea, din tainițele profunde ale adormitelor lacuri... Pierise tot, — era numai o înlănțuire, o pătrundere, o contopire. Viața clocoțea, isbucnea, cerea, — cerea uitarea clipei, — cerea vărsarea în nesfârșitul de amăgire. Jos pământul cald și imbrăcat în hlamidă verde, sus cupola albastră a unui cer de îngăduință, și doi oameni, prefăcuși în unul singur, își impleteau ființele în îndurerate încleștări, în infinite paradisuri de clipe... „Deasupra lor, pologul salcâmiilor, se mișca alene, fără fosnet, absent, nepăsător.

Doi oameni — unul — se strângeau în brațe și plângeau, nepăsători locurilor și timpurilor... Ei erau și loc și timp, erau stăpâni pe imensitatea clipei, — ei erau cei de acum, cei de mâine, cei de todeauna... Vremea se strânsese și mai tare sub apăsarea răștriștei:.. din înlănțuirea de sub salcâmi li-niștii, sbucniseră alte vieți, — trecuseră anii, — veniseră îmbucurările căminului. Copii negricioși, cu ochii de păcură, se ridicaseră sprinteni și frumoși, — și acum rădeau celor doi, din care se țesuseră. Umblau la școală, — veneau să se plângă de vre-o neplăcută întâmplare: „mămică dragă, m'a bătut un băiat — și mămică cu lacrimi pe gene, îl potolea:

„lasă, copilaș drag, că mă duc eu la băiatul acela și-l pedepesc“. Iar seara, când viața bătea în ritm de potolire, se adunau și cu toți stăteau sub lumina cuminte a lămpii din mijloc. Afară era vară, toamnă, iarnă... Vremea trecea, aducându-și peisajele și întâmplările.. O însurare de toamnă: Arsene venea spre casă, — un copil era bolnav, — și toată ziua se gândise la copil și Viorica. Și totuș, o nesfârșită și răscolitoare îmbucurare îi mângăia lăuntru ființei: avea să vadă în prag făptura Vioricăi, care cu mâinele întinse spre el, îi va spune, de sigur, calm: „nu fii îngrijat: copilașul e bine...“ Vorba aceea lua înfățișarea unei ființe de abur, bună, mângăietoare. Și așa a fost. Viorica, nevasta lui, i-a eșit în prag. Clipă de veșnicii, — răscumpărătoarea muniților de nevoi, și de nimicnicii ale vieții. Un fir de nisip înfruntând un munte... Pe urmă..

Deodată, un șuer aspru, hain și netrebnic, rupse pânza închisă a vremii din amăgire. Arsene avu un jipăt ușor, ca și cum un demon l'ar fi tras spre câmpia neagră a nebuniei.

Stătea și privea pe copilașul care-și mâna neconștient barca de hârtie pe marea de verdeață a șanțului infect.

O mișcare tălăzuitoare se făcea în gară: pleca trenul. Toată viața țesută din amăgire, se șterse..

Încind de să-și rupă legăturile prapurului, Arsene se trase cu greu spre clipa cea aievea.

Oftă, și șopti sieși: „Și Viorica nu mai vine!“ Un nod de plâns îi strânse cu hainie gât-

jul, făcându-l să tușească sec. Pe dată, ca un bolid de nămol împetrit, i se prăbuși în toată ființa, gândul: „plec, — și nu mă mai întorc niciodată!“ Acum era departe de tot și șterse în colbul netrebnic al dezamăgirii și dâmbul cu salcâmi firavi, și inserarea cu copilul bolnav, tot... Acum erau în fața lui: o gară care huia și mirosea, — și un tren care căra pe oșteni la război.

Arsene surăse trist: „Hm... război?“

O goană se jălui prelung: „ta-la-ri-ta-ri-taaa!“ de două, de trei ori, răind întunecul din minți.. Un soldat, plângând, se îmbrășișa cu o femeie, — altul, beat, rădea de ei, — un cal lovi cu putere pe dușumeaua vagonului, — un ofițer fără mustață însuflețea oștenii: „Cu Dumnezeu înainte, copii!“

Intunecat, cu privirea fixă, aproape rea, Arsene se sui într-un vagon, pe ușa căruia stătea scris: „zece cai sau cincizeci de oameni“. Privi încodată spre salcâmi din câmpie, — avu un fior care-i străbătu măruntaiele îndurerându-le, — și, trist, îi venea să plângă..

Trenul se urni, scrâșnind nisipul de pe șine sub roțile oștenile. Gândurile cele două: „Viorica nu mai vine“ și „Eu plec, — și nu mă mai întorc niciodată“—erau singurele ființe nevăzute, care l'petreceau în acest drum de jale.

Privind în lături, deodată, Arsene, văzu pe Viorica. Stătea rezimată de un stâlp de telegraf și-l privea. Era oare ea?! Desigur: era Viorica. Ochii omului se căscară dureros. Duse

măinile înainte, vru să zică uncuvânt, dar glasul fu strivit de ghiontul aspru din gâtlee. Viorica se mișcă și ea, ca o arătare: bună, mângăietoare, — și fără lacrimi, — dar tristă, tristă, tristă... Duse mâinele spre Arsene, de parcă i-ar fi cerșit ceva: Arsene duse și el din nou mâinele înainte, ca și cum ar fi vrut să se agațe de-o scândură într-un naufragiu pustiiilor. Era Viorica lui, — și trenul îl smulgea locului aceluia, ducându-l în zări necunoscute. Viorica pășea și ea încet după tren, ca o fantomă: nu zicea nimic, ci numai își strângea buzele să nu plângă. Undeva, goarna se mai jeli odată, vărsând peste câmpie adieri de tristeți netrebnice, ca niște paseri negre cu aripi întinse..

Fantoma rămânea în urmă, neputându-se ține de tren. Arsene își lăsă bărbia pe ferul drugului de la ușă și privea mereu spre cea care rămânea în urmă, șoptind drag: „Viorica, Viorica!“

Viorica se prefăcea în fum destrămat, în părere, în nimic. În zare nu mai rămânea de cât ceea ce Arsene ducea cu el, ca un vag crâmpel al unei amintiri care murea..

Vrăjmaș, rău și chinuit, un singur gând se ridica în inopțarea din sufletul lui, ca o lună puhavă peste o mocirlă:

— „Plec, — și nu mă mai întorc niciodată!“

Din câmpie alergau după el, buhăeli înfundate, care ritmău un singur gând, un singur cuvânt: „niciodată, niciodată!“

Al. Lascarov-Moldovanu.

IMPRUMUTUL

Guvernul a anunțat iarăși imprumul și stabilizarea — după ce le trecuse chiar prin parlament în Iulie...

Anunțarea s'a făcut deunăzi într-o formă definitivă în foaia liberală de dimineață și mai temperat în comunicatul oficial, apărut după amiază.

Așfel, unii spun că operațiile de imprumul și stabilizare sunt încheiate; iar alții — că semnarea contractelor va avea loc la București.

Ca un amănunt nostim, ni se aduce la cunoștință — că România a obținut și sprijinul Madridului. Gestul lui Primo de Rivera de a sprijini pe tovarășul întru diktatură dela Dunăre — este emoționant.

Cu toate asigurările guvernamentale, cu toate relațiile din presa liberală, liberaloidă sau în solda liberalilor, — nu credem încă în realizarea imprumulului și a stabilizării.

Și nu credem, fiindcă guvernul a mai făcut declarații similare, a convocat Parlamentul... s'au făcut legi și s'au dat voturi, s'au anunțat și avansuri — dar nu s'au realizat nimic.

Presa liberală are curajul să atace partidul național-tărănesc, luând operațiile de imprumul și stabilizare drept definitiv încheiate — și punându-le față în față cu declarațiile noastre: că d-l Vintilă Brătianu nu va putea face imprumul și stabilizarea.

Ziarul nostru n'a spus niciodată că actualul guvern nu poate încheia un imprumul oarecare. Așa ceva poate face cineva chiar pe pragul falimentului. Dar în astfel de condiții se realizează numai un imprumul cămătăresc.

După recunoașterea datoriei în trespatur părțile lumii, cu plusuri înuțite și copleșitoare... după umilință în fața persoanelor și instituțiilor pe care le sfidase, — d-l Vintilă Brătianu este pe cale (să admitem) de a încheia un imprumul.

Imprumul care se tratează — după datele sigure și precise ale partidului național-tărănesc — este un imprumul oneros pentru țară: condițiile impuse sunt extrem de împovărătoare.

Nu mai vorbim de momentul ales de d-l Vintilă Brătianu pentru imprumul și stabilizare — lucru cerut de național-tărăniștii de ani de zile... S'au poate, primul-ministru a așteptat într-adevăr ruina agriculturii, a comerțului și industriei — criza, foametea și desnadejdea maselor — pentru facerea imprumulului tocmai în ziua când bugetul țării are un deficit de aproape șapte miliarde.

Dar ne gândim la nestabilitatea politică dela noi — sub regimul cărula România nu poate încheia un imprumul omenesc.

O țară stăpânită de un guvern provizoriu, de uzurpație — venit la putere prin lovituri de teatru, ratificat de violențe electorale și furt de urne, și menținându-se la cârma statului prin stare de asediu — nu inspiră încrederea nimănui, mai ales în perioada actuală de criză economică financiară și politică, când poporul mobilizat caută să rupă lanțurile.

Războiul care se desfășoară de câțiva ani de zile între guvernul diktatorial în masele populare nu-i de natură să atragă capitaluri străine.

Viaja sănătoasă a țării nu poate începe decât după lichidarea luptelor politice: fie prin capitularea guvernului, fie prin sfârșirea lui prin forță.

Numai atunci, când putregăul ar fi fost extirpat, România începând o altă viață — s'ar fi făcut demnă de încrederea străinătății, care și-ar fi dat

seamă că sumele imprumutate nouă nu vor fi întrebuințate la menținerea unui regim odios, ci la punerea în valoare a bogățiilor unor țări cu frumoase perspective de viitor.

Orice operație de imprumul, — încheiată de liberali, în actualele împrejurări, — va fi nu un imprumul în bune condițiuni, ci o operație de cămătar.

Dar stabilizarea nu-i reușită în momentul semnării actelor respective. Stabilizarea „esă” sau nu „esă”... D-l Vintilă Brătianu stă și în fața acestei întrebări: Va reuși stabilizarea?

Cum o astfel de operă are nevoie de încrederea unanimă și cum această încredere ne lipsește, — ne putem aștepta la orice surprize.

Vinovat este d-l Vintilă Brătianu care merge la noroc pe-un teren atât de periculos.

Există o observație în tratatele elementare de economie politică: „Prostiile săvârșite de întreprinderile private au o sancțiune în ruina întreprinderilor, pe când cele comise de stat — fiind lipsite de această sancțiune — pot să dureze mai mult timp”.

O inițiativă culturală laudabilă

O Casă culturală în Brașovul vechiu.

Deja în anul 1919 conducerea Bisericii ort. rom. din Brașovechii a pus bazele unui fond pentru clădirea unei Case culturale-naționale, care să satisfacă dorințele spre progres ale poporului brașovechian.

După-ce înainte cu 3 ani cu multe greutate s'a putut cumpăra și un teren corăspunzător — în vecinătatea Bisericii — însușirea poporului pentru Casa culturală a crescut simțitor.

Așfel, de Serbătorile Paștilor din anul acesta, după-ce comisia de clădire a Casei culturale a prezentat planurile de toată splendoarea, s'au început cu entuziasm subscrierile contribuțiilor benevole.

S'au înscris: d-l Ioan Țițeu cu 200.000, d-l G. și Otilia Puiu 100.000, Reun. Femeilor 100.000, d-l D. și El. Căpășină 50.000, d-na prez. Maria dr. Debu 25.000, Soc. Junilor 20.000, d-l N. Toma 10.000 lei, precum și o mulțime de alți credincioși cu sume mai mici, cari încă se vor publica la timpul său.

Conducerea Bisericii, pentru a grăbi clădirea Casei culturale, a lansat apoi următorul apel, care suntem convinși, că va avea cel mai frumos răspuns atât în poporul brașovechian recunoscut ca cel mai însușel pentru astfel de jertfe, cât și între ceilalți Români de inimă din Brașov, cari doresc înălțarea culturală a acestui popor.

A P E L :

Viitorul cultural al poporului nostru din Brașovul vechiu depinde în mare măsură și de clădirea cât mai de vreme a unei Case culturale (Sală), cel mai însemnat mijloc de propășire culturală-morală și națională.

Casa culturală va fi în stare ca prin venitele sale să grăbească și clădirea unei sfinte Biserici noi și corăspunzătoare vremilor de azi.

Tot sufletul dornic de propășire, să grăbească a contribui cu obolul său la înfăptuirea cât mai repede a idealului poporului Român brașovechian, care este: „Zidirea Casei culturale”, fiind aceasta spre folosul nostru al tuturor și spre folosul urmașilor noștri.

Dacă d-l Vintilă Brătianu și-ar fi exercitat profesiunea de inginer, ar fi făcut prostii la construirea unui pod sau a unei clădiri — iar podul s'ar fi rupt în două, clădirea s'ar fi prăbușit... și nimeni nu s'ar fi adresat altădată inginerului!

Dacă d-l Vintilă Brătianu ar fi fost în fruntea unei întreprinderi comerciale sau industriale, ruina inevitabilă și urgentă a întreprinderii s'ar fi lichidat situația personală.

Nenorocirea-i că d-l Vintilă Brătianu, inginerul de odinioară, face astăzi operă de doctor la căpătâiul unui stat.

Din pricina activității acestuia, statul a decăzut zi cu zi. Iar acum ruina este vădită pentru oricine.

Nici ruina evidentă nu-i o sancțiune pentru un guvernant incapabil?

După dezastrul economico-financiar al țării, după demoralizarea generală provocată de corupții și teroare, — d-l Vintilă Brătianu, cu toată ruina din juru-i, vrea să încea imprumul și să facă stabilizare. Vrea adică să săvârșască o operă de artă din material bun — dar cu mâini schiloade.

Este timpul să se oprească de a-și desăvârși crima națională.

Informații

Toate școlile din țară, în urma unui ordin primit din partea ministerului instrucției, vor serba la 26 Oct. a. c. aniversarea a 10 ani dela înființarea statului cehoslovac.

Un serviciu poștal aerian între Europa și America. New-York 22 (Rador). — D-rul Eckner a luat parte azi la un dejun oferit de Asociația Presei americane. D-rul Eckner a comunicat ziaristilor că lucrează la realizarea unui serviciu poștal aerian cu ajutorul a patru dirijabile, fiecare zbor peste ocean fiind de două zile și jumătate. Plecarea dirijabilelor din America și din Europa s'ar face astfel de două ori pe săptămână. Construirea dirijabilelor ar trebui să coste în total opt milioane dolari, iar cele două hangare ar costa câte 3 milioane de dolari fiecare.

„Rapidul Ardeal”. Sâmbătă a avut loc inaugurarea noului tren „Rapidul Ardeal”, care leagă capitala țării cu estremețate țării dinspre frontiera ungarească. Noul rapid a plecat din București dimineața la 7 ore, a sosit în gara Brașov la 10 ore 21 minute, de unde și-a continuat mersul după 7 minute. A sosit la Cluj la orele 16 și 31 minute, iar la Oradea-mare, unde i s'a făcut o frumoasă primire, la 19 și 20 minute.

Personalul călător a fost compus numai din oficialități și invitați.

Din Oradea plecasea rapidului a fost a doua zi la 11 ore și 55 minute și sosirea la București la orele 0 și 10 minute.

Cel mai nou și mai mare eveniment artistic este concertul celebrului celist spaniol Caspar Cassado, care are loc la 15 Noemvrie în Brașov. Celistul celist, cunoscut în întreaga lume, va fi acompaniat de cunoscuta pianistă germană, d-na Giulietta de Mendelssohn-Gordigiani. Biletele se pun în vânzare la biroul Klingsor începând cu ziua de mâine.

Bugetul poștelor pe 1929. Administrația poștelor, telegrafului și telefoanelor, a început să întocmească de pe acum noul buget pe exercițiul anului 1929. Direcțiunea exploatării a prevăzut pentru exercițiul viitor un buget de 209 milioane lei, deci cu un spor de 87 milioane față de cifra alocată în acest an. În expunerea de motive, exploatarea poștală prevede o serie de îmbunătățiri pe cari urmează să le realizeze în cursul anului 1929 printre cari înființarea unui serviciu de factaj în toate orașele capitale de județe.

Multe îmbunătățiri se prevăd în bugete, dar prea puține se văd în realitate!

Doritorii de a învăța nemțește ușor, după sistemul mondial direct, să se anunțe de urgență în prăvălia Balogh (str. Principele Carol 29) între 2—3 ore d. a.

Din cauza sf. sărbători de Vineri (Sf. Dumitru) numărul viitor al ziarului va apare Sâmbătă la ora obișnuită.

Dr. Carol Flechtenmacher senior s'a reintors și consiliu din nou regulat dela orele 11^{1/2}—ora 1. Str. Castelului 108 Telefon 361.

Cancelarie advocațională. Dr. Cornel Voicu fost judecător își va deschide la 1 Noemvrie 1928, cancelaria advocațională în Brașov, Strada Porții No. 25 etajul II. 937 1—3

Dela Prefectura Poliție

Buletin informativ

Cadavru găsit. În ziua de 22 Oct. a. c. am fost anunțat că pe dealul Tâmpa se află cadavru unui individ împușcat. La fața locului s'a transportat d-l procuror Dumitriu Constantin însoțit de Comisarul Simionescu Mihail și agentul Tarola Radu, constatând că acest cadavru este al unui individ de naționalitate evreu, sinucis prin împușcare cu un glonte de armă Flobel, în regiunea inimii. Cadavru este îmbrăcat cu haine cafenii în dungii, pantofi galbeni cu talpă de gumă aproape noi, pardesiu gri, mănui de piele în mâini, pălărie gri deschisă. Este de circa 30—35 ani, statură potrivită, corpulentă potrivită, față prelungă, cu pistru, nasul prelung puțin încovoiat, părul castaniu pieptenat peste cap.

La percheziția făcută s'a găsit un clește de demontat țevi, un briceag, un cartuş pentru arma Flovel, suma de lei 73, una sticlă cu otravă iar lângă el una armă Flovel fără pat, având un tub gol în țevă. S'a mai găsit un plic adresat d-lui Cincinat Pavelescu București; asupra sa nu s'a găsit nici un act din care să se poată constata identitatea. Cine are cunoștință despre numele acestei persoane este rugat a se prezenta la Prefectura Poliției Brașov spre a da informații.

Cadavrul se află transportat la morga Spitalului din localitate.

Bicicletă furată. Locuitorul Praid Eduard din Brașov a reclamat că lăsând bicicleta sa în Str. Principele Carol și intrând la d-l Steiner, când s'a întors, nu a mai găsit-o. Cazul se cercetează.

Micii industriași și micii patroni meseriași din orașul și județul Brașov, cari doresc a lua parte la congresul miciei industriei, care va avea loc în zilele de 26, 27 și 28 Octomvrie a. c. la Ploiești, să se adreseze pentru informații la d-l G. Gologan președintele filialei (Str. Hirsch 9), de unde vor primi certificatele de călătorie pentru reducerea de 50%, pe C. F. R.

Cinema „Astra” (Apollo)

Dragi cetățeni! Direcțiunea cinematografului Astra (Apollo) a reușit cu măriștră să procure 2 (două) din cele mai mari filme ale lumii, atât ca conținut cât și ca înscenare.

Facem apel la binevoitorul concurs al publicului brașovean iubitor de filme frumoase, pentru a ne onora cu prezența D-lor.

1 ul Extra Supper Slager
Barbara tica desertului

care rulează în zilele de 23, 24, 25 și 26 Octomvrie, cu cei mai simpatici și mai iubiți artiști ai Brașovenilor

Wilma Banky și Ronald Kolman
Il-lea Extra-Supper-Slager

Când Cerul și Marea se întâlnesc

va rula în zilele de 27, 28 și 29 Octomvrie, în rolul principal cel mai mare artist al lumii

John Barrymore.

Despre calitatea filmelor subsemnării garantăm

Cu deosebit respect:
Direcțiunea tehnică a Cinematografului Astra Brașov.

ALEX. BĂCILĂ director
FOTTY CARO secretar